

نام‌گذاری 29 بهمن سالروز قیام مردم آذربایجان به عنوان روز احزاب

در حالی 29 بهمن سال 1356 سالروز قیام مردم تبریز علیه حکومت منحوس پهلوی نام گرفته که به روایت تاریخ این قیام نقش اساسی در سرنگونی رژیم شاهنشاهی ایفا کرد، دبیرکل حزب وحدت و همکاری ملی پیشنهاد کرد این روز، روز احزاب نامگذاری شود.

در حالی 29 بهمن سال 1356 سالروز قیام مردم تبریز علیه حکومت منحوس پهلوی نام گرفته که به روایت تاریخ این قیام نقش اساسی در سرنگونی رژیم شاهنشاهی ایفا کرد، دبیرکل حزب وحدت و همکاری ملی پیشنهاد کرد این روز، روز احزاب نامگذاری شود.

[Tweet](#)

به گزارش [خبرگزاری فارس](#) از تبریز، تاریخ معاصر آذربایجان در کمتر از یک قرن دو نقش عمده در تحولات ایران ایفا کرده، قیام مردم تبریز در دوره استبداد صغیر و شکست محمدعلی شاه و قیام 29 بهمن 56 علیه محمدرضا شاه که هر دو تأثیر شگرفی در روند تاریخ معاصر ایران به جا گذاشته است. در بررسی مسیر حوادث منجر به پیروزی انقلاب اسلامی، قیام 29 بهمن تبریز نخستین حلقه زنجیره‌ای بود که قیام 19 دی قم را به قیام‌های پی‌درپی ایران زمین متصل کرد. شاید یکی از زیباترین پیام‌های امام (ره) نسبت به ملت، پیامی بود که به مناسبت قیام 29 بهمن سال 56 تبریز صادر کردند. پیامی که آکنده از مهر و لطف ایشان به مردم غیور تبریز بود: «سلام بر اهالی شجاع و متدین آذربایجان عزیز، درود بر مردان برومند و جوانان غیرتمند تبریز، درود بر مردانی که در مقابل دودمان بسیار خطرناک پهلوی قیام کردند و با فریاد «مرگ بر شاه» خط بطلان بر جزافه‌گویی‌های او کشیدند. زنده باشند مردم مجاهد عزیز تبریز که با نهضت عظیم خود مشت محکم بر دهان یاهوگویانی زدند که با بوق‌های تبلیغاتی، "انقلاب خونین استعمار" را که ملت شریف ایران با آن صد در صد مخالف است، "انقلاب سفید شاه و ملت" می‌نامند و این نوکر اجانب و خود باخته مستعمران را نجات دهنده کشور می‌شمارند[12]... من نمی‌دانم با چه زبانی به اهالی محترم تبریز و به مادران داغ‌دیده و پدران مصیبت کشیده، تسلیت بگویم. با چه بیانی این قتل عام‌های پی در پی را محکوم کنم...».

[13] **قیامی از جنس خوندر** چهل شهدای قیام خونین طلاب قم، شهر تبریز به طور ناگهانی و غیرمنتظره ضربه‌ای بر سلطنت 50 ساله پهلوی وارد ساخت و سرمشقی شد برای مردم شهرهای دیگر ایران. (7) کنسول آمریکا در تبریز پس از قیام تبریز نتیجه‌گیری کرد که این قیام، «دروازه‌ها را برای نبردهای مذهبی و اجتماعی که به سادگی آرام نخواهد شد، (تکرار می‌شود)، نخواهد شد، باز کرد.» (8) قیام تبریز از جنبش قم مهیوتر بود قیامی که نمونه‌ای درخشان از استفاده سیاسی از سنت‌های شیعی بود. در این قیام برای نخستین بار پس از قیام 15 خرداد 42 ارتش مستقیماً به سرکوبی مردم پرداخت ولی نخستین جلوه‌های پیوستن ارتش به ملت نیز در آن مشاهده شد. تظاهرات چهل قیام تبریز جنبه تقریباً سراسری در کشور پیدا کرد، مردم اصفهان، شیراز، یزد، جهرم و اهواز کشته‌هایی دادند و مراسم چهل آنها در 57.01.10 باعث تظاهرات و تجمع‌های بیشتری در داخله و توجه جدیدی در خارج به فجایع و وقایع ایران شد. چون این قیام با برنامه‌ریزی دقیق قبلی دانشجویان دانشگاه و مردم مبارز تبریز و روحانیت مبارز به رهبری آیت‌الله قاضی بود، چنان گستردگی و عمقی داشت که مأموران ساواک هر چند پیشتر وضعیت شهر را غیرعادی ارزیابی کرده بودند اما از پیش‌بینی قیامی به این عظمت به دلیل همان برنامه‌ریزی دقیق آن عاجز ماندند. تحلیلگرانی که روند انقلاب را دنبال می‌کنند اذعان دارند؛ بیست و نهم بهمن 56 یک نقطه آغازین مردمی برای انقلاب اسلامی در خارج از حوزه قم محسوب می‌شد. پس از قیام مردم تبریز، سخنرانان و خطبا با بیان آتشین خود، ماجرای تبریز را با شرح و بسط در خور توجه در همه شهرها پخش کردند و به یک معنا نخستین الگوی مبارزاتی عرضه شد و با تداوم حماسه‌ها تا 22 بهمن 57، پیروزی انقلاب اسلامی را به ارمغان آورد. **29 بهمن سالروز قیام مردم آذربایجان روز احزاب نامگذاری شود** در حالی 29 بهمن سال 1356 سالروز قیام مردم تبریز علیه حکومت منحوس پهلوی نام گرفته که به گفته تاریخ نقش اساسی در سرنگونی رژیم شاهنشاهی ایفا کرد، بر همین اساس دبیر کل حزب وحدت و همکاری ملی پیشنهاد کرد این روز، روز احزاب نامگذاری شود. محمدرضا راه‌چمنی اخیراً پیشنهاد داده وزارتخانه‌های فرهنگ و ارشاد اسلامی و کشور 29 بهمن ماه را به عنوان روز احزاب نامگذاری کرده و به ثبت رسانند. این در حالی است که در 29 بهمن سال 1356 مردم تبریز قیامشان علیه حکومت منحوس پهلوی را انجام داده و نقش اساسی در سرنگونی رژیم شاهنشاهی ایفا کردند. چنین پیشنهادی حتی اگر به سرانجام نرسد باعث دلخوری مردمانی می‌شود که سال‌هاست به یاد رشادت‌های پدرانشان در سال 56 به خود می‌بالند ضمن اینکه نفس چنین پیشنهادی نشانگر بی‌تدبیری برخی فعالان سیاسی است که خود را اصلاح‌طلب هم می‌دانند ولی نمی‌دانند یاد و نام روزهایی مثل 29 بهمن برای میلیون‌ها شهروند انقلابی چقدر لذت‌بخش است. ساعت 9 صبح روز بهمن 56، مردم برای شرکت در مراسم اربعین در مقابل مسجد "قل‌لی" تجمع کردند و منتظر آغاز مراسم بودند، در این حال حق‌شناس، رئیس کلانتری ناحیه شش تبریز دستور داد که در مسجد را ببندند. وقتی دوباره مراجعه کرد، دیده بود همچنان مردم در حال رفت و آمدند. این بار با لحن اهانتمیزی گفت، مگر من نگفته بودم در این طویله را ببندید! مردم که تاب تحمل اهانت به مسجد را نداشتند حرکت او را بی‌جواب نگذاشتند. جوانی از بین مردم بلند شد و به جسارت رئیس کلانتری پاسخ داد. هم‌همه و سر و صدا در بین مردم بلند شد و مردم به حرکت درآمدند. در این هنگام، نیروهای شهربانی آغاز به تیراندازی کردند. محمد تجلایی نخستین شهیدی بود که در آن روز به دست سرگرد حق‌شناس به شهادت رسید. به دنبال این جریانات مردم به فروش آمده و جنازه شهید تجلایی را بالای دست گرفته و تظاهرات گسترده‌ای را آغاز کردند. حرکت مردم به سمت مرکز شهر آغاز شد و جوانان پرشور و انقلابی با آتش زدن سینماها، مشروب‌فروشی‌ها، مقر حزب رستاخیز و بانک صادرات (که در اختیار بهایی‌ها بوده) خشم خود را نسبت به رژیم بروز داده و با شعار «مرگ بر شاه» و «دروود بر خمینی» خط قرمزها را شکستند. تمام شهر دست به تظاهرات زد و نیروهای شهربانی تاب و توان هیچ‌گونه مقابله‌ای را نداشتند. مردم تا مدتی کنترل شهر را از دست مأموران رژیم خارج کردند. حوالی ظهر به دستور "آزموده"، استاندار آذربایجان، ارتش وارد عمل شد و با کامیون‌های پر از سرباز و تانک‌های خود صحنه‌ای خونین به وجود آورد و ده‌ها نفر را به شهادت رساند و صدها نفر را زخمی کردند. منابع: [12]- صحیفه امام، پیام به اهالی آذربایجان، ج3، ص 353. [13]- همان، ص 355.7- محمود حکیمی ، حماسه انقلاب، قم، انتشارات امید، بی‌تا، صص 5-68- اسناد لانه جاسوسی آمریکا، پیشین، ص 40گردآورنده: حافظ زاده